

Zasady przykrywania i odkrywania przyz buraków

- Przyzma buraków powinna być przykryta możliwie szybko po jej uformowaniu, a niezwłocznie - w przypadku oczekiwanych opadów lub przymrozków.
- Należy unikać okrycia przyz w temperaturach powietrza powyżej 12°C.
- Okrywanie przyz buraków zalecane jest szczególnie w przypadku dostaw buraków do cukrowni zaplanowanych na listopad lub grudzień.
- Przyzma powinna być odkryta dopiero bezpośrednio przed załadunkiem buraków; konieczna jest więc ścisła współpraca z Działem Surowcowym cukrowni w celu ustalenia dokładnego terminu dostawy.

Zasady zgłaszania okrycia przyz

- Plantator zgłasza w Dziale Surowcowym cukrowni właściwe okrycie przyz buraków. Za właściwe okrycie przyjmuje się okrycie przyz włókniną TopTex, zgodnie z zasadami przedstawionymi w niniejszej broszurze i innymi zaleceniami podanymi przez służby surowcowe cukrowni.
- Plantator zobowiązany jest do okrycia przyz i zgłoszenia tego faktu najpóźniej w terminie 7 dni przed terminem dostawy, najpóźniej jednak do dnia 20 listopada.
- Plantator poprzez zgłoszenie oświadcza, iż wszystkie buraki dostarczone do cukrowni po dacie zgłoszenia będą pochodzić z przyz okrytych zgodnie z powyżej przedstawionymi warunkami.
- O wszystkich zmianach odnoszących się do ilości okrytych buraków plantator ma obowiązek niezwłocznie powiadomić Dział Surowcowy cukrowni.
- Wszelkie fałszywe zgłoszenia okrycia przyz będą podlegały postępowaniu określönemu w porozumieniu pomiędzy cukrownią i właściwym Związkiem Plantatorów Buraków Cukrowych.

Kontrola

Służby surowcowe cukrowni mają prawo przeprowadzać kontrolę poprawności okrycia wszystkich zgłoszonych przyz.

W przypadku pytań dotyczących właściwego formowania i okrywania przyz buraczanych na skraju pola prosimy zwracać się do pracowników Działu Surowcowego Państwa Cukrowni.

Nordzucker

Formowanie i pielęgnacja przyz buraczanych na skraju pola

Formowanie pryzm

Minimalizacja strat, bezpieczeństwo i jakość przechowywanego surowca w pryzmach na skraju pola zależne jest od wielu czynników i zaczyna się już w momencie zbioru buraków cukrowych.

Ważnym tutaj jest, aby:

- zbiór przeprowadzony był w możliwie optymalnych warunkach pogodowych,
- buraki były właściwie ogłowione,
- zminimalizowane były uszkodzenia buraków podczas zbioru i formowania pryzm,
- miejsce przygotowane do składowania buraków było wyrównane i wolne od zaniżeń terenu, w których może gromadzić się woda.

Pryzmy buraków cukrowych powinny być usytuowane:

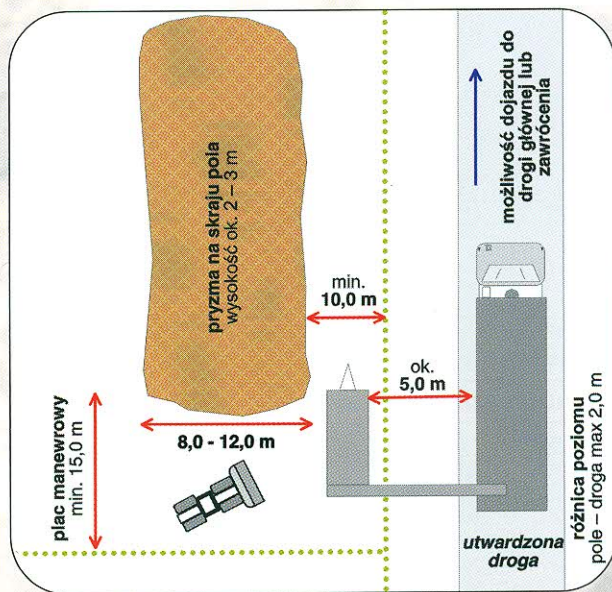
- na skraju pola, w sąsiedztwie utwardzonych dróg,
- możliwie, zgodnie z kierunkiem najczęściej wiejących wiatrów.

Podczas formowania pryzm należy zwrócić uwagę, aby:

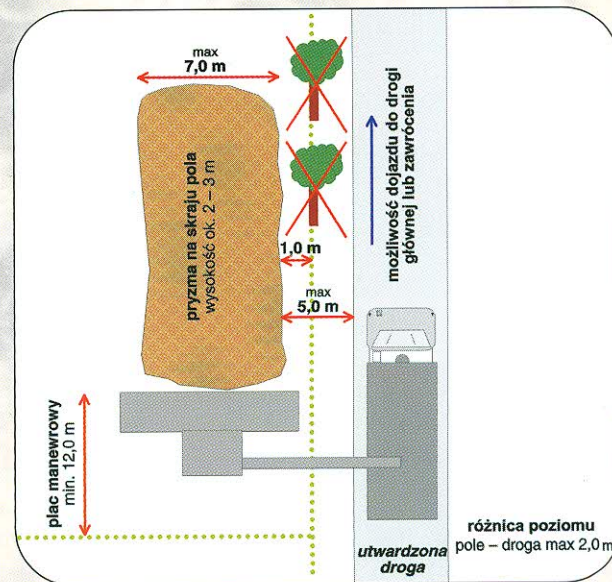
- pryzmy były możliwie skupione, proste i o gładkiej powierzchni zewnętrznej jak również dopasowane swoim kształtem i usytuowaniem do przewidzianego sposobu doczyszczania i załadunku,
- w pobliżu pryzm i placów manewrowych nie przebiegały linie elektryczne lub telefoniczne, a granica pole – droga wolna była od wysokich przeszkód terenowych (słupy, drzewa, nasypy).

Usytuowanie i formowanie pryzmy buraczanej na skraju pola, przygotowanej pod załadunek ładowarką czołową i taśmowym urządzeniem doczyszczająco-załadunkowym.

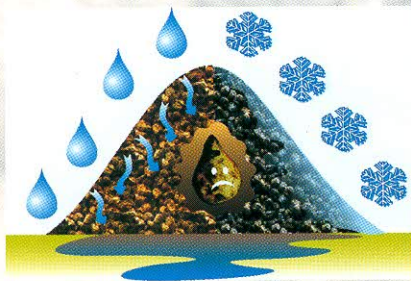
Usytuowanie i formowanie pryzmy buraczanej na skraju pola, przygotowanej pod załadunek samobieżnym urządzeniem doczyszczająco-załadunkowym typu „mysz”.

Okrywanie przyz

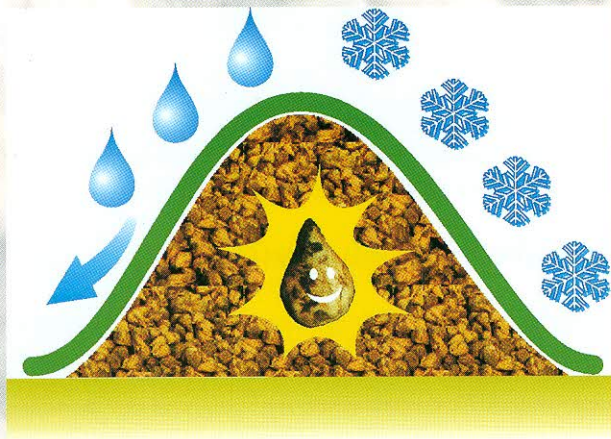
Celem ochrony przyz buraków cukrowych formowanych na skraju pól jest zmniejszenie strat podczas przechowywania surowca, utrzymanie jego dobrej jakości oraz zwiększenie możliwości doczyszczania buraków z ziemi. Dlatego Nordzucker we wszystkich swoich cukrowniach w

Polsce wspiera właściwe okrywanie przyz buraczanych, jako metodę sprawdzoną w praktyce i potwierdzoną w wielu doświadczeniach.

Wyniki doświadczeń ścisłych przeprowadzonych podczas kampanii 2000 na terenach uprawowych 6 cukrowni grupy Nordzucker w Polsce potwierdziły ograniczenie strat masy i cukru w przechowywanych burakach cukrowych po czterotygodniowym składowaniu w przyzach okrytych włókniną TopTex 110. W przyzach nieokrytych straty masy były o **0,79 punktu procentowego** większe niż w przyzach okrytych. Straty cukru natomiast w burakach pod okrywą były średnio o **0,45 punktu procentowego** mniejsze niż w burakach nieokrytych.

Możliwości wstępnego doczyszczania buraków z przyz okrytych były o **2,44 punktu procentowego** większe niż buraków z przyz bez okrywy.

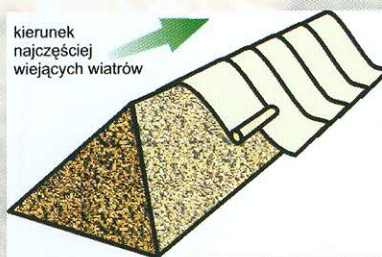

Zasady właściwego okrywania przyz

Materiał

Do właściwego okrywania przyz buraków cukrowych szczególnie warta polecenia jest włóknina **Rübenschutzvlies TopTex 110** firmy **Polyfelt** (Linz, Austria). Włóknina ta jest wodoodporna i przepuszczalna dla powietrza, ogranicza kondensację pary wodnej i jest stosunkowo odporna na uszkodzenia mechaniczne. Przy właściwym użytkowaniu i składowaniu poza sezonem, materiał ten można użytkować wielokrotnie.

Technika okrywania

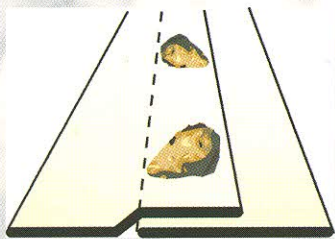
Obecnie w warunkach polskich zalecaną techniką jest okrywanie poprzeczne przyz. Można je wykonać ręcznie, jest nieskomplikowane i nie wymaga dużych

nakładów pracy. Aby okryć przyzy tym sposobem należy płachtę włókniny pociąć na pasy o długości dopasowanej do wielkości przyzy (patrz punkt **Zapotrzebowanie na włókninę**) i bezpośrednich pomiarów przyzy. Przy układaniu pasów włókniny na przyzie należy uwzględnić kierunek najczęściej

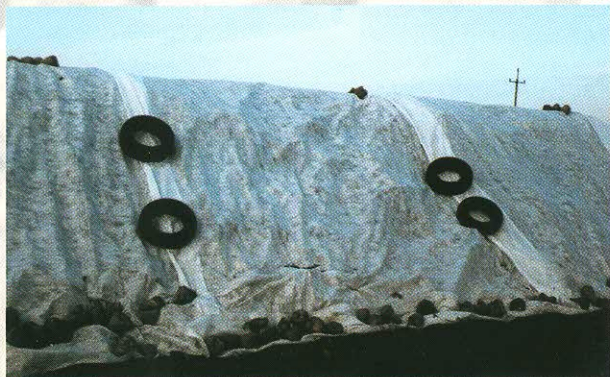
należy uwzględnić kierunek najczęściej wiejących wiatrów

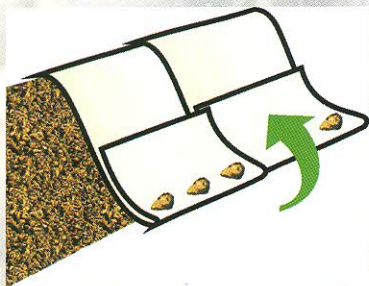
Zabezpieczenie zakładki na styku pasów włókniny

Do zabezpieczenia zakładki włókniny można wykorzystać pojedyncze buraki ułożone w odległości co 20 - 30 cm lub inne przedmioty np. zużyte opony.

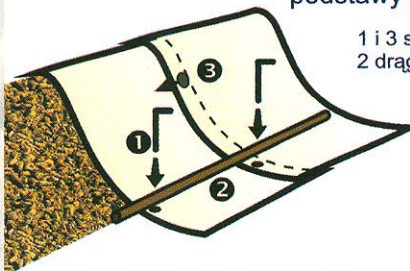

Zabezpieczenie podstawy pryzmy

Zabezpieczenie podstawy pryzmy wykonuje się poprzez zawinięcie końcówki pasa włókniny do góry i ułożenie na tym zawinięciu pojedynczych buraków lub innych przedmiotów.

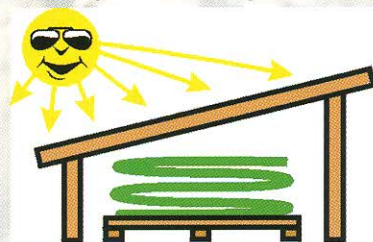
różne sposoby zabezpieczenia podstawy pryzmy:

1 i 3 szpilkami
2 dragami

Składowanie włókniny poza sezonem

W czasie, gdy włóknina nie jest użytkowana, powinna być składowana w sposób zabezpieczający ją przed bezpośrednim działaniem promieniowania słonecznego. Włókninę przed składowaniem należy oczyścić z ziemi, pozostałości buraków i innych zanieczyszczeń. Wilgoć nie działa na nią destrukcyjnie, dlatego nie

trzeba jej suszyć przed okresem składowania, a jedynie umieszczając np. na paletach, umożliwić swobodny obieg powietrza.

Zapotrzebowanie na włókninę

Jedną rolką - płachtą włókniny, o wymiarach 4,9 x 50 m (245 m²) można okryć, w zależności od wymiarów pryzmy, następujące ilości buraków:

wymary pryzmy		długość pasów włókniny przy okrywaniu poprzecznym (m)	okryta ilość buraków* (t)
szerokość (m)	wysokość (m)		
5	2,2	9	90 - 110**
6	2,3	10	100 - 120
7	2,6	11	110 - 130
8	3,0	12	120 - 150
10	3,6	14	140 - 190
12	3,6	15	150 - 210

* uwzględniono już zakładkę ok. 20 cm na łączeniu pasów włókniny

** górne wartości możliwe do uzyskania tylko przy starannym uformowaniu i okryciu pryzmy

Sprawdzanie stanu okrycia pryzm

Okrycie pryzmy należy kontrolować regularnie, szczególnie po silnych wiatrach lub burzach, aby zapewnić właściwą ochronę pryzm, aż do momentu dostawy buraków do cukrowni.